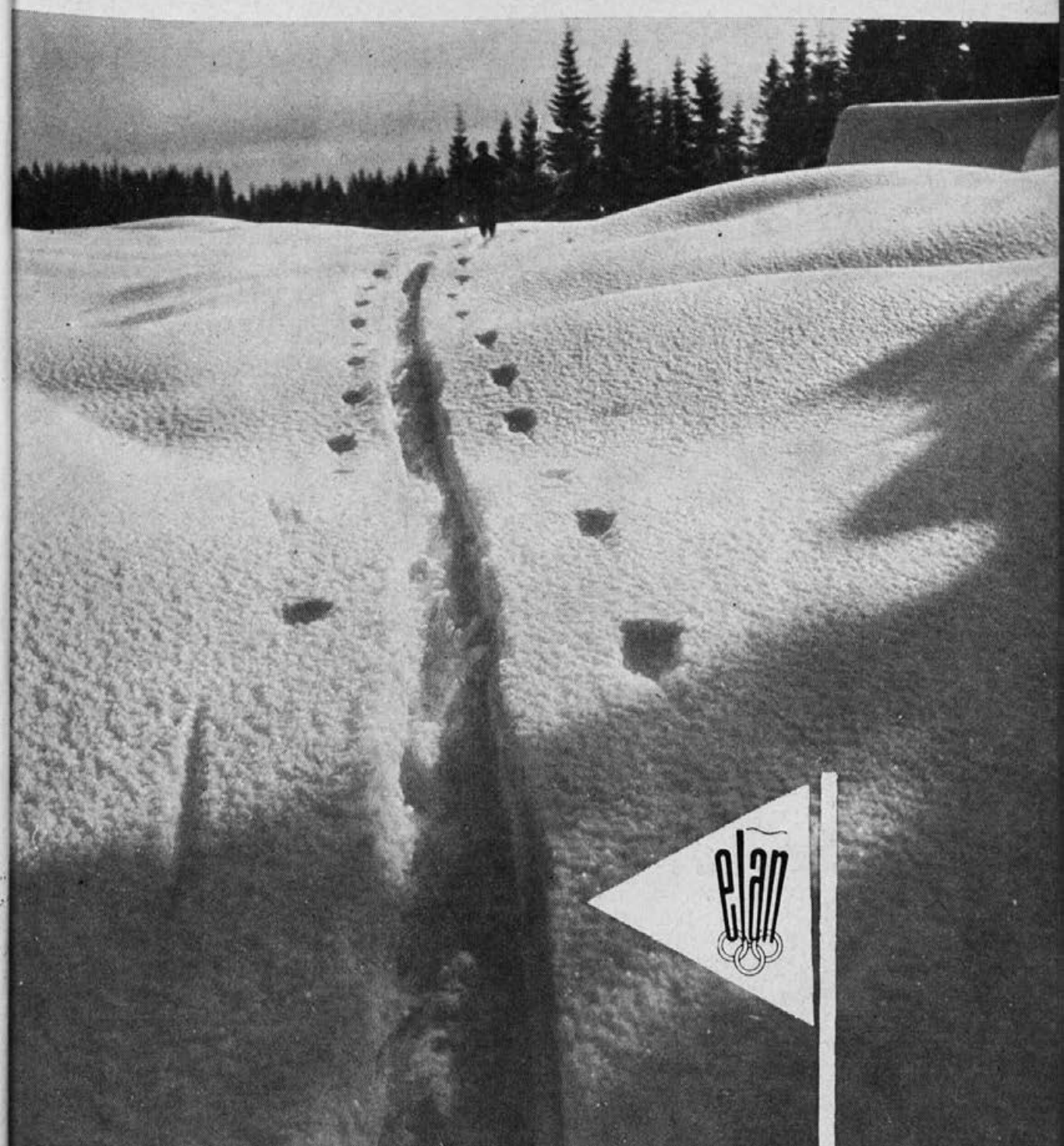

LO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE ŠPÓRTNEGA ORODJA »ELAN« BEGUNJE NA GORENJSKE

NAŠA SMUČINA NAŠA SMUČINA

JA MESEČNO
JA: UPRAVNI ODBOR
JA: UREDNIŠKI ODBOR
ONIK: SLAVKO KNAPFELJ
AKCIJA: REDAKCIJSKI ODBOR
EMA: ANDREJ ČUFER

15. XII. 1961

3

SREĆNO NOVO LETO ~~SREĆNO NOVO LETO~~ ~~NOVO LETO~~ SREĆNO NOVO LETO

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1962

IN MNÓGO USPEHA PRI DELU ŽELI VSEM
ČLANOM KOLEKTIVA

UREDNIŠTVO

Delavski svet

Upravni odbor

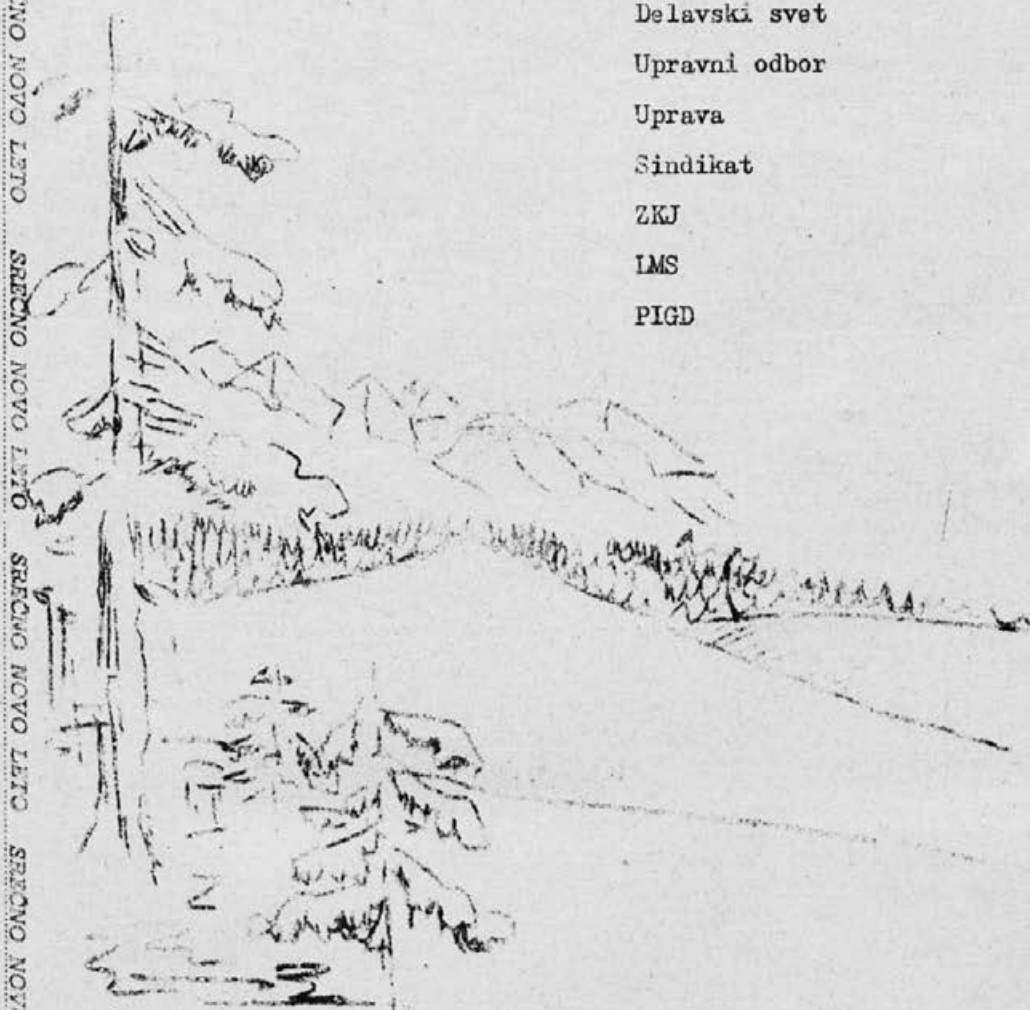
Uprava

Sindikāt

ZKJ

LMS

PIGD

SREČNO NOVO LETO SREČNO NOVO LETO SREČNO NOVO LETO SREČNO NOVO LETO

SREČNO NOVO LETO SREČNO NOVO LETO SREČNO NOVO LETO SREČNO NOVO LETO

NAŠA SMUČINA

UREDNIŠTVO

NEKAJ MISLI OB VSTOPU V NOVO LETO

V NAVADI JE, DA SE ZADNJE DNI STAREGA LETA ZAMISLIMO, SE ŠE ENKRAT OZREMO NAZAJ IN SAMI ZASE NAPRAVIMO "LETNO BILANCO".

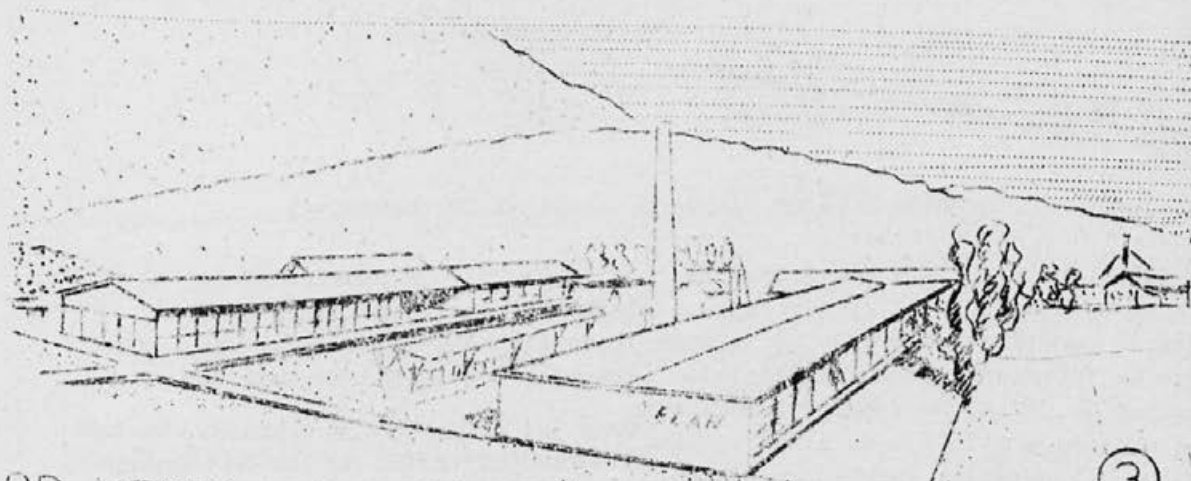
VEŠELI SMO DOSEŽENIH USPEHOV, VSAK SPOMENI NA V PRETEKLEM, PA NAS VZPODBUJAJOČE OPOZARJA NA ŠE VEČJO PAZLJIVOST IN DELAVNOST V UPRAVNEM NOVI LETU.

TAKO JE TUDI V KOLEKTIVU. LETO MINE, USPEH ALI NEUSPEH GOSPODARJENJA JE BIL PAČ ODVIŠEN OD NAS SAMIH - OD NAŠEGA DELA. VPRAŠAMO SE, ALI SMO VLOŽILI VES SVOJ OSEBNI JAZ V DOBROBIT KOLEKTIVU? ALI SMO BILI KDAJ OSEBNO ODGOVORNI ZA KAKRŠNE KOLI ZASTOJE PROIZVODNJE, NABAVE, PRODAJE? ALI SMO REDNO PRIHAJALI NA DELO? ALI SMO KONSTRUKTIVNO SODELOVALI PRI KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU? SMO ŠTEDILI Z MATERIALI, KI JIH DRAGO PLAČUJEMO - MNOGO CELO Z DEVIZAMI? ALI SMO EFEKTIVNO IZRABILI VES SVOJ DELOVNI ČAS ITD., ALI PA NAM JE BIL TO LE VSE MALO MAR IN SMO POVZDIGNILI SVOJ GLAS LE OB DELITVI OSEBNIH DOHODKOV.

BREZ DVOMA JE BIL PRETEKLO LETO ZA ELAN USPEŠNO. Vendar nas to ne sme uspavati in nas zavesti v lagodje. NASPROTNO! ČIMVEČJE PRIZADEVANJE NAM BO OMOGOČILO TUDI BOLJŠE DOHODKE. ZAVEDATI SE MORAMO NAŠIH DRUŽBENIH OBVEZNOSTI KOT PROIZVAJALCI ŠPORTNIH ARTIKLOV, IZDELANIH PO MODI, KI VSAK DAN MENJAJO SVOJO OBLIKO V NARAŠČAJOČI SVETOVNI KONKURENCI. TO NI TAKO LAHKO, TO TERJA OD VSAKOGAR IZMED NAS, DA JE NA SVOJEM DELOVNEM MESTU CEL ČLOVEK, ČLEN V VERIGI PODJETJA, KI SE V MONOLITNOSTI NE DA RAZTEGATI.

ODPRAVIMO V NASLEDNJEM LETU POMANJKLJIVOSTI, KI SMO SI JIH OB TAKEM IN PODOBNEM RAZMISLIJANJU OSVEŽILI. POSTANIMO RES DELAVCI IN UPRAVLJALCI SVOJEGA PODJETJA IN S TEM VREDNI ČLANI NAŠE SKUPNOSTI. TAKO ODLOČENI STOPIMO V NOVO LETO 1962.

SREČNO!

OD NEKDAJ DO DANES

③

Knafelj Slavko

Doba okupacije je popolnoma omartvila vse športno dejavnost, in tovrstno pro izvodnjo. Mladina je bila izseljena. Mnogo najboljših sinov je bilo ustreljenih ali pa so se odzvali klicu odpora in so pridružili boju za osvoboditev. Med njimi veliko športnikov.

Nemci so sicer hoteli iz Planice napraviti svojevrsten objekt. Poleg mamart-ske skakalnice - velik železobetonski stolp, od koder bi Göring in Gobeis se jala svoje naci-lažno propagando o nad človeka.

Vendar jim to ni uspelo, prav po zaslugi naših partizanov, ki so poleg rednih formacij že v začetku leta 1944 ustanovili tudi smučarske edince. Rojstvo teh je bilo v Cerknem na Primorskem. To so ustanovili prve smučarske delavnice in s smučmi opremljali borce. Potrebne lesno predelovalne stroje so pod najtežjimi pogoji prepeljali preko Javorice in Blegaša v Cerkno. Domačini so jih pri njihovem prižadovanju podpirali z vsemi sredstvi. Stare ženske so pobirale stekla iz počob, da so jih vgradili v okna nove delavnice.

Tu je rojstvo Elana! Tako je po vojni še od tam prepeljali še neizdelane smuči in stroje v novo ustanovljeno zadrugo z. o. z. Elan na Zgošči.

Seme, ki je bilo vsejano v najtežjih trenutkih, še takrat ko so pokale puške, je vzklilo z željo, da se razraste in rodi obilne sadove. Treba je bilo najti samo primerna plodna tla. Primerne prostore, delavce, orodje in stroje. Trg je bil razen, nobena ne športnih

artiklih ogromne. Toda o tem drugič.

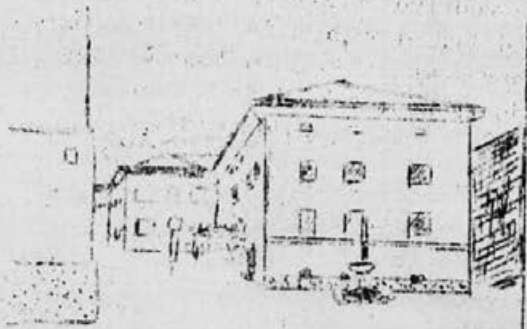
Vsekakor vežejo Elan s Cerknem tradicionalne vezi, ki so jih v svobodi večkrat potrdili z našimi masovnimi obiski, kulturnimi poreditvami in odkritjem spomin-ske plošče na hiši prve smučarske delavnice, zibelke Elana.

V takem primeru smo vedno združili koristno s prijetnim. Poleg kulturnih programov, ki so Cerknanom ostali v dobrem spominu, smo prirejali tudi motorne dirke v sosednjih klancih, druge zabave in vedno obiskali tudi bolnico Franjo.

Vsako leto ob spominskih dnevih iz NOR smo položili vence pred spomenikom padlih na trgu sredi mesta.

Želimo, da se vezi, ki vežejo Elan s Cerknem nebi prekinile. Ljudje nas poznajo, poznajo naše delo, vedo, da je iz njihovih temeljev zrastel in se razširil "Elan" v vsem današnjem obsegu.

/Se nadaljuje/

Hiša v Cerknem, kjer je bila v l. 1944 ustanovljena partizanska smučarska delavnica.

PRED 18 LETI

(Iz govora predsednika DS Janc Janeza na proslavi 29. novembra)

29. novembra leta 1943, torej pred 18 leti na 2. zasedanju AVNOJ-a v Jajcu, se je ta konstituiral v vrhovno zakonodajno in izvršilno predstavniško telo Jugoslavije. Preko Nacionalnega komiteta osvoboditve Jugoslavije je AVNOJ opravljal svojo izvršilno funkcijo s tem, da je begunski vladi v Londonu odvzel vse pravice zakonite vlade Jugoslavije, da se Jugoslavija osnuje na demokratičnem, federativnem načelu kot državna skupnost enakopravnih narodov.

Delagati tega zgodovinskega zasedanja so bili vseh narodnosti: Srbi, Hrvati, Slovenci, Črnogorci, Bosanci in Hercegovci. Govorniki iz vseh krajev, pripadniki raznih strank so se strinjali s tem, da so se med vojno zgodile velike zgodovinske spremembe.

Jugoslovanski narodi, ki so jih bivši lastniki izdali, so se dvignili k orožju, se organizirali pod vodstvom Komunistične partije, ter tako začeli novo poglavje v zgodovini vsakega jugoslovanskega naroda posebej in vseh njih skupaj. Na vodstvo političnih sil se je postavil delavski razred in ta revolucionarna sprememba daje Jugoslaviji njeno notranjo trdnost ter ji odpira svetle perspektive razvoja in napredka.

Po 18 letih tega zgodovinskega dne, po lo-letnih izkušnjah v delavskem upravljanju smo z uveljavitvijo novega družbenega in gospodarskega sistema, z uvedbo neposrednejših oblik samoupravljanja, z nadaljnim utrjevanjem in razširjanjem pravic državljana v komunalnem sistemu, postavili delovnega človeka v vse bolj odločilen položaj, kjer lahko s svojimi željami in dolgotnim revolucionarnim izkustvom odločilno vpliva na pravično delitev materialnih dobrin v okviru skupnosti.

Uzakonili smo osnovna načela in zdaj za-
visi od našega prizadevanja, da ta načela utrdimo in uveljavimo v vsakdanji praksi, v boju s starim, preživelim, ki

se skuša razvoju upreti. Ta boj ni tako težak kot v revoluciji, je pa bolj širok in vsestranski in ne dovoljuje nasprotovanja, temveč sodelovanje nas vseh.

Prav je, da se ob tem prazniku, ki nam je prinesel toliko novega in bogatega v naše življenje, še bolj zanesljivo strnemo v krepak kolektiv, ki je trdno odločen boriti se za nove, humane odnose med ljudmi, za pravičnejše nagrajevanje pri delu, za svobodno odločanje, za široke pravice in pristojnosti z ednim ciljem: ustvariti sebi lepše življenje.

ZGODOVINSKO MESTO JAJCE

22. DECEMBER DAN JLA

Ta praznik ne sme mimo nas. Ne bi morda toliko govorili o nastanku naše ljudske armade v najtežjih časih, njenemu pome- nu za časa revolucije, njenemu povojne- mu razvoju do najmodernejšje armade, ker o tem je mnogo besedi v dnevnem časo- pisju.

Pač pa bi spregovorili par besed o odno- sih našega kolektiva z čuvarji naših meja - sosednimi graničarji.

Vsako leto na ta dan obiščemo grani- čarske postojanke - karavle in obdari- mo čuvarje naših meja s športnimi rek- viziti, predvsem smučmi.

Naša delegacija, ki jo že leta in leta tradicionalno vodi Mencinger Oto, se na- poti ta dan na štab v Moste, od tam pa naprej do karavle na Zelenici. Marsikdo se še spominja množičnega obiska članov našega kolektiva pred leti na Ljubelju in Zelenici in pogostitve, ki so nam jo pripravili naši vojaki. Obisk so nam vr- nili z ogledom tovarne. Tako utrjujemo medsebojne vezi in po svojih močeh skro- mmo, vendar iskreno, aktivno sodeluje- mo pri proslavljanju tega pomembnega dne, praznika JLA.

1941

1961

ZA ŠIRŠE DELAVSKO SAMOUPRAVLJA- NJE IN BOLJSE PROIZVODNE USPEHE

Ing. Jože Osterman

V današnjem nadaljevanju se bom dotaknil PRAVILNIKA o razdeljevanju osebnih do- hodkov, ki ga je Delavski svet na zad- njem svojem zasedanju dal kolektivu v razpravo.

Na sestankih, ki so se nato vršili in kjer lahko trdimo, da je bila 100% ude- ležba /razen bolnih in na dopustu/ smo o tem pravilniku tudi že obširneje raz- pravljali. Tu nameravam povzeti le glav- ne značilnosti novega pravilnika o raz- deljevanju osebnih dohodkov, poedinosti pa so itak razvidne iz predloženega os- nutka, ki je vsakomur na razpolago. Že v pretekli številki sem postavil trditve, da bi si morali predno pristopimo k iz- delavi pravilnikov, odgovoriti na važna vprašanja in med drugim pri pravilniku

o razdeljevanju osebnih dohodkov tudi na vprašanja:

- a/ "Kakšne bistvene vsebinske razlike nameravamo narediti med dosedanjim pravilnikom o delitvi osebnih dohod- kov in novim?",
- b/ ter "kako bomo zagotovili, da proces delitve dohodkov na bo šel mimo pro- izvajalcev, temveč bo proizvajalec nosilec in izvrševalec delitve?"

No, na prvo vprašanje sem delno od- govoril že v prejšnjih razpravlja- njih in z ozirom na to, da smo že z dosedanjim pravilnikom prešli na si- stem, ki je v celoti vezan na večjo produktivnost pri delu in je od te večje produktivnosti odvisna višina

osebni dohodkov, smatram, da je sistem v načelu dober in ga torej bistvenobinsko ni treba menjati.

Da bomo pa zagotovili, da proces delitve ne bo šel mimo proizvajalcev, pa uvažamo ekonomske enote s samostojnimi organi delavskega samoupravljanja, kakor tudi decentralizacijo sindikalne podružnice in s tem neposredno vežemo v odločanje čimvečji krog proizvajalcev. Osebnih dohodkov pa so itak odvisni od uspehov posameznih ekonomskih enot odnosno celotnega podjetja.

Naš pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov v podjetju postavlja načelo: da so osebni dohodki vsakega delavca v podjetju odvisni od kategorije dela, ki ga opravlja /manj ali bolj zahtevno/, od količine, kakovosti in drugih individualnih ali skupinskih ekonomskih meril podjetja./norme in akordi/ ter enote v kateri dela.

Vsa dela, delovne operacije in delovna mesta so torej grupirana glede na zahtevano strokovnost, odgovornost, pogoje dela in vplive okolice v 17. kategorij. Katera dela in delovne operacije so razporejene v posamezne kategorije dela, pa je navedeno v katalogu del, ki je sestavni del tega pravilnika.

Važno določilo, ki pa seveda ni novo, temveč ga vedno bolj razširjamo, je da na vseh delih, odnosno delovnih mestih kjer je delovni učinek možno meriti, moramo uvesti in uporabljati delovne norme, ter obračunavati osebne dohodke posameznikov ali vse skupine na podlagi doseženega učinka pri delu.

Način kako se meri delovni učinek, določbe o postavljanju norm, določbe o obračunavanju učinka in druge določbe v zvezi z normami in akordi pa predpisuje pravilnik o normah.

Poleg kategorizacije del in norm pa imamo še druga merila za ugotavljanje delovnih uspehov in razdeljevanje osebnih dohodkov po posameznih ekotah odnosno za podjetje kot celoto, to so:

"Merila za ugotavljanje delovnih uspehov"

Ta merila igrajo odločujočo vlogo pri gibanju naših osebnih dohodkov, kajti ve-

zana so na večjo produktivnost in boljše uspešnost v podjetju. Vsak boljši in večji ekonomski uspeh podjetja se mučno odraža v večjih osebnih dohodkih.

Ta merila, ki jih v predlogu predlagamo so sledeča:

1. Merilo za izpolnjevanje proizvodnje in prodaje
2. Merilo za kvaliteto dela
3. Merilo za prihranek na materialu
4. Merilo za znižanje izdelavnih stroškov po proizvodnih nalogih
5. Merilo za doseganje nižjih nabavnih cen
6. Merilo za znižanje splošnih režijskih stroškov.

V novem pravilniku smo le pri merilih naredili bistveno spremembo od prejšnjega pravilnika in to s tem, da smo dosedanje "merilo" izvrševanja proizvodnega plana na zaposlenega združili z merilom "izvrševanja plana prodaje" v celoto in to v:

"Merilo za razdeljevanje osebnih dohodkov po kriterijih proizvodnje in prodaje".

Ta združitev teh dveh meril je vsekakor velik korak naprej - saj šele prodaja /realizacija/ nam ustvarja realne možnosti za pravilno izplačilo osebnih dohodkov. Prav nič nam ne pomaga če še tako dobro in količinsko veliko proizvajamo, če pa teh proizvodov ne moremo pravočasno prodati. Člane kolektiva bi spomnil samo na leto 1958 in na tedanjo finančno krizo v podjetju.

Prav radi tega smo ti dve merili združili, seveda pri tem upoštevajoč specifično dinamiko naše prodaje, ki je izrazito sezonskega značaja.

Vsaka druga merila so v načelu ostala neizpremenjena s tem, da smo seveda razširili nekatere osnove in posebno pri prihrankih na materialu predlagamo prehod na širšo bazo nagrajevanja.

Nujno potrebno je, da v času ko je pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov dan v razpravo kolektivu, da vsak član istega dobro prouči, daje ev.svoje prišombe in predloge in v slučaju nejasnosti ali nerazumevanja zahteva pravilno razlago.

3 EKONOMIKA PODJETJA

Lipnik Jože

V zadnji številki se je prikazalo razmerje stroškov in dohodka v doseženi prodajni vrednosti naših proizvodov. Ugotovljeno je že, da je bil v zadnjih dveh letih dosežen sorazmerno večji dohodek, skorej izključno samo zaradi znižanja splošnih režijskih stroškov.

Kakor pa je že ugotovljeno za izdelavni material, da pri njem niso bili v zadnjih letih doseženi kakšni bistveni prihranki, tako tudi za režijske stroške lahko ugotovimo isto. Seveda se sedaj lahko vprašamo, če pri režijskih stroških ni bilo doseženih posebnih prihrankov, zakaj potem trdimo, da povečanje dohodka izvira največ iz znižanja režijskih stroškov. Če poznamo, iz česa se režija v podjetju sestoji, bomo lažje tudi razumeli, da je to le možno.

Stroške proizvodnje sestavljajo sledeči elementi:

1. Izdelavni material
2. Izdelavne plače /oz.osebni dohodki/
3. Obratna in upravna režija

Za izdelavni material in osebne dohodke je z normativi ugotovljeno, koliko kakšnih materialov in koliko ur dela je potrebno za posamezni proizvod. Za režijo pa ne moremo nikjer točno urediti, da je v posameznem proizvodu ravno toliko, za kolikor je proizvod z nje obremenjen. V praksi zato govorimo tudi, da se izdelavni material in osebni dohodki direktni ali neposredni stroški proizvodnje, obratna in upravna režija pa indirektni ali posredni stroški proizvodnje. Seveda je tudi od vrste proizvodnje odvisno kaj so direktni in kaj indirektni stroški proizvodnje. V našem podjetju n.pr. za stroške amortizacije in porabljene električne energije ne moremo obremeniti direktno posamezne proizvode ker posamezne naprave in stroji služijo za vrsto proizvodov. Drugače je v katerem drugem podjetju, mogoče v "Železarni", Jesenice kjer so posamezni stroji namenjeni samo za izdelavo pločevine ali žičnikov. Tam lahko tudi za stroške amortizacije za tako naprave in porabljene električne energije

ločno ugotavljamo koliko je teh stroškov na posameznem proizvodu.

Da bomo lažje razumeli nadaljevanje, bi že kar ugotovili kaj vse predstavlja v našem podjetju režijske stroške:

1. pomožni material za popravila strojev, naprav, za vzdrževanje, čiščenje in podobno,
2. porabljena električna energija,
3. stroški uporabljanja raznega drobnega inventarja /orodje in manjše naprave/,
4. embalaža pri prodaji proizvodov,
5. plačana vodarina,
6. stroški za časopise, knjige, pisarniški material,
7. predvideni kalo, lom blaga,
8. potni stroški,
9. poštaina, telefon,
10. bančni stroški in obresti za kredite,
11. reklamni stroški,
12. reprezentančni stroški,
13. zavarovalne premije,
14. obresti od skladov,
15. zaščitna sredstva,
16. stroški prevoza na delo in z dela,
17. boleznine do 7 dni,
18. članarine zbormicam,
19. osebni dohodki uprave in pomožnega osebja,
20. amortizacija,
21. razni drugi stroški.

V knjigovodstvu ločeno ugotavljamo režijske stroške za obrate in upravo, zato tudi govorimo:

1. o obratni režiji
2. o upravno-prodajni režiji

Višina režije se seveda ugotavlja za vsak obrat ali oddelak posebej in primerja z izdelavnimi osebnimi dohodki n.pr.

obrat A - obratna režija	1,250.000.-
- osebni dohodki	755.000.-
- % režije	165 %

$$\text{ali } \frac{755.000 \times 100}{1.250.000} = 165 \%$$

V razmerju do izdelavnih osebnih do-

hodkov za celotno podjetje se ugotovi z istim postopkom tudi odstotek upravne režije.

Odstotek režije je v tem primeru odvisen od višine režije in od višine izdelavnih osebnih dohodkov. Višina osebnih dohodkov je seveda odvisna od proizvodnje. Več proizvodnje, da več osebnih dohodkov in s tem tudi znižanje stopnje režije. Stopnja režije je v primeru večje proizvodnje nižja samo, če se vsporedno z večanjem proizvodnje ne veča tudi režija.

Med elementi režijskih stroškov je mnogo takih, katerih gibanje ni odvisno od gibanja proizvodnje /konstantni stroški/ in takih, ki se gibajo vsporedno s proizvodnjo /varjabilni stroški/. Amortizacija in obresti od osnovnih sredstev so n.pr. stroški, ki so popolnoma neodvisni od gibanja proizvodnje. Od osnovnih sredstev je podjetje dolžno obračunavati amortizacijo in obresti ne glede na proizvodnjo, ki jo s temi osnovnimi sredstvi doseže. Torej v našem podjetju bo amortizacija in obresti toliko manj bremenila stroške proizvodnje kolikor večja bo proizvodnja.

N.pr. 24 milijonov din amortizacije in obresti predstavlja pri 500 milj. proizvodnje 5 % stroškov proizvodnje, pri 800 milijonov din proizvodnje pa že samo 3 %.

Ravno tako vplivajo na stroške proizvodnje tudi ostali režijski stroški. Zelo težko bi bilo potegniti mejo med konstantno in varjabilno režijo. V praksi se je pokazalo, da nobena režijska postavka ne narasča v istem razmerju kot proizvodnja.

V našem primeru se je največje znižanje proizvodnih stroškov doseglo ravno z večjim obsegom proizvodnje, pri čemer je režija toliko manj vplivala na stroške proizvodnje.

Primerjava proizvodnje in režije za pretekla leta je sledeča:

/vrednost v tisoč din/

leto proizvodnja režija % režije

1958	418.218	158.452	374 %
1959	472.617	174.575	369 %
1960	730.518	185.951	307 %

Iz prikazanih števil je tudi dokazano, da je z povečanjem proizvodnje, dosežena

nižja obremenitev režije. Leta 1959 se je proizvodnja sicer povečala, ne pa toliko, da bi posebno vplivala na režijo. Nasprotno pa kaže leto 1960 do proizvodnje izkazuje močan porast, pri manj povečani režiji, kar je vplivalo na znižanje režijske stopnje. Kako je režija vrednostno vplivala na dohodek pa je bilo prikazano že v prejšnji številki.

Upoštevati pa moramo, da smo z letom 1960 že največ izčrpali možnost za znižanje režije na račun večje proizvodnje. Leto 1961 je že zahtevalo dodatna vlaganja v osnovna in obratna sredstva, kar je sicer tudi povečalo proizvodnjo, vendar sorazmerno tudi režijo. Zaradi novih finančnih predpisov, pa bo režija v letu 1961 sploh višja. Povečala se je n.pr. obrestna mera za kredite, stroški prevoza in še drugi stroški. Ravno zaradi takih pogojev, pa je sedaj vrsta na nas, da v okviru posameznih ekonomskih enot stremimo za šim nižjo režijo.

KORISTI

② ORGANIZACIJE

Weithouser Avgust

Z urejeno organizacijo, vodstvo in

uprava podjetja imajo več časa za nadaljna zaključevanja, razvijanje in napredovanje organizacijskih oblik. Ista se nadalje poenostavlja in poganja koristno v promet med podjetjem, oddelkom itd.

Kakor se industrija vse bolj razvija, tako se vse bolj govori o organizaciji, katera postane njen življenjski problem. To pa ne pomeni, da organizacija v preteklosti ni obstojala, je, samo v drugih okoliščinah in oblikah. Organizirano delo in delovanje je moralo obstojati vsepovsod, kjer se je od večjega števila osebj zahtevalo, da izpolni neki skupni učinek.

Ako se vprašamo v katerih podjetjih je potrebno upeljati sodobno organizacijo, si lahko takoj odgovorimo, da je ista potrebna v vsakem podjetju. Naj si bo še tako majhno podjetje ali enostavna proizvodnja, ne more obstojati brez organizacije. V vsakem podjetju torej že obstoja, pa če ravno se o njej ne vodi posebnega računa. Seveda v takem slučaju je sigurno, da ni na dovoljni višini na kateri bi bila z malo več truda in da so doseženi rezultati slabši kot pa v enakem ali bolj organiziranem podjetju.

Če je podjetje veliko, je vsekakor posvetiti več pozornosti organizaciji, ker vemo, da je podjetje angažiralo velika osnovna in obratna sredstva in zato, ker zaposluje veliko število ljudi. Ako nastopijo kakšne težave, potem je lažje ukrepati v malem podjetju. Ravno tako je v manjšem podjetju v nastalih neprilikah lažje premestiti proizvodnjo kot pa v velikem podjetju.

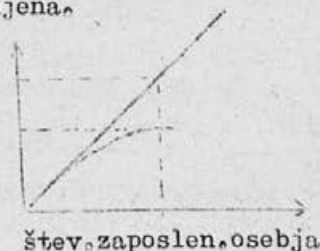
Zaradi teh razlogov je potrebno, da podjetje v kolikor je večje in v kolikor ima komplecirano proizvodnjo večja osnovna in obratna sredstva, posveča vse večjo pozornost svoji organizaciji. V tem pogledu moramo priznati, da je naše podjetje naredilo velik korak naprej v zadnjem obdobju, ako vzamemo primer nove oziroma povečane obratovalne prostore za proizvodnjo smuči, ki so se povečali za cca 200 - 250 % in zadružni prostori za proizvodnjo telovadnega prodja. Vendar s tem še ne smemo biti zadovoljni. Obratovalni prostori so v glavnem rešeni, veliko pa se dela še na sami organizacijski izpeljavi, reorganiziranem tehnološkem postopku.

Organizacija podjetja ima veliki odraz tudi na proizvodnosti zaposlenih ljudi. Ako se v malem podjetju z malo številom zaposlenih ljudi zaradi enostavnosti

podvoji število osebja, je možno doseči dvakratno količino proizvodov, pri velikem podjetju pa isti prijem ne samo, da ne da istega rezultata, temveč lahko dovede do padanja proizvodnje, ako se spreminjajo situaciji ne prilagodi takoj organizacija poslovanja.

Na sledečem diagramu je nazorno prikazana sprememba v količini proizvodov v odvisnosti od števila zaposlenega osebja pod pogojem, da organizacija podjetja ostane neizpremenjena.

količina
proizvodov

Ravna črta predčuje idealno povečanje proizvodnje katera je v proporcionalnem odnosu s povečanjem števila zaposlenih.

Krivulja prikazuje stvarne spremembe v količini proizvodov. Njihova razlika predstavlja izgubo, katera nastane zaradi tega ker organizacija ni prilagojena trenutnemu stanju v pogledu števila zaposlenih.

(nadaljevanje)

V O L I T V E

v delavske svete in sindikalne podružnice ekonomskih enot

Doberlet Miodrag

Ob priliki ugotavljanja osnovnih smernic za pravilno vodenje politike s podjetju predstavlja delovni kolektiv isto kar predstavljajo organi družbene skupnosti.

Da podjetje lahko ustvari predvidene poslovne in proizvodnje naloge, je potreben določen posloven sklad, potrebna so odločena sredstva za nadaljni razvoj mehanizacije in nove tehnološke postopke. Vedeti mora s kolikšnimi rezervami iz amortizacijskega sklada lahko razpolaga. Aktivnost kolektiva se ne odraža samo z reševanjem poslovnih nalog, temveč tudi

DOGODKI DOMA

Hribar Francka

Naša rubrika bo dajala mesečni pregled važnejših dogodkov s področja notranje politike in gospodarskega razvoja, to je s področja razvoja socialističnih odnosov, družbenega upravljanja in delavskega samoupravljanja.

Letošnje leto poteka v znamenju proslav 20-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in 20-letnice ustanovitve JLA. Prav letos je bil tudi odkrit spomenik žrtvam nacizma v Grazu. Medtem, ko ves miroljubni svet obsoja oživljanje nacizma v Nemčiji, ni čudno, da je aretacija našega državljana Laze Vračarčiča povzročila v svetu tako ogorčenje, da so ga nemške oblasti na pritisk svetovne javnosti morale izpustiti.

Da bi proučili položaj po beograjski konferenci, so se v Kairu sestali Tito, Naser in Nehru. O XXII. kongresu KP SZ ter kitajski in albanski politiki pa je na proslavi 17-letnice osvoboditve Skopja govoril tov. Tito. Kar pa se notranjih razmer tiče, je tov. Tito v svojem govoru poudaril, da je naša bodočnost v sodobnem načinu dela tako v kmetijstvu kot v industriji.

15. novembra je bila seja predsedstva centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, kjer so razpravljali o problemu krepitve socialističnega obrtniškega sektorja in o nalogah sindikatov pri tem, ter o nalogah sindikatov na področju visokega in višjega šolstva.

17. novembra pa je bilo zasedanje 4 odborov ZLS, kjer so sklenili predlagati ZLS-i, naj izda priporočilo o notranji razdelitvi sredstev v gospodarskih organizacijah, zavodih, bankah itd. Sploh zadnji čas, razpravljamo o novem gospodarskem sistemu, katerega sadovi se kažejo na vsakem koraku. Ker sedaj ostaja večina sredstev podjetju in komuni, se morajo delovni kolektivi pri reševanju svojih problemov sami truditi. Morajo se prilagoditi novim pogojem gospodarjenja in imeti posluš za potrebe trga. Današnji čas zahteva veliko, moderno in rentabilno proizvodnjo, ki bo ustrezala potrebam in zahtevam notranjega in zunanjega trga. Podjetja morajo skrbeti za povečano proizvodnjo, za zniževanje proizvodnih stroškov, za hitrejši obtok kapitala, za uvajanje novih proizvodov, za izboljšanje kvalitete, za učinkovitejšo preskrbo notranjega trga, za boljše uveljavljanje na zunanjem trgu in s tem za povečanje izvoza kot osrednjega problema našega sedanjega gospodarstva.

Do določenih sprememb bo prišlo tudi na ostalih gospodarskih področjih. Ker novi sistem delitve zagotavlja trgovini večja sredstva, bomo prešli na močne trgovinske organizacije, ker samo te lahko pospešujejo modernizacijo trgovine.

Na področju kmetijstva je treba še nadalje pospeševati pridobivanje zemljišč v družbeni sektor, ker potrebe po živilih v mestu in na vasi rastejo. Z namenom, da se dvigne življenjski standard

kmetijskih proizvajalcev, pa smo uvedli zdravstveno zavarovanje tudi zanje.

Gostinstvu in turizmu je treba/družbenih planih dati mesto, ki mu gre /ne-deljski oddih delavcev itd./.

Tudi o problemih gradbeništva in zavarovalništva so bila v zadnjem času posvetovanja.

V gospodarskih organizacijah smo intenzivno pristopili k formiranju ekonomskih enot.

Pri vprašanju decentralizacije samoupravnih organov ne gre za to, ali bomo pristopili k njej ali ne, ampak, kako jo bomo izvedli. Izbira je odvisna od konkretnih razmer v konkretnem podjetju.

Decentralizacija pomeni, da se bo podjetje kot celota okrepilo; gre za sistem enakopravnih odnosov med ekonomskimi enotami v podjetju.

Do konca leta morajo vse gospodarske organizacije izdelati pravilnik o delitvi čistega dohodka in pravilnik o razdeljevanju osebnih dohodkov. Med starimi tarifnimi pravilniki in pravilniki o razdeljevanju osebnih dohodkov je bistvena razlika, negre le za spremembo naziva. Med tem, ko so tarifni pravilniki razdeljevali znane količine in določali tarife, ki so bile že osebni dohodek, novi pravilniki določajo merila in osnove, po katerih se opravi delitev prigrisodarjenje količine dohodka.

Zrelost vsakega kolektiva se kaže v delitvi čistega dohodka na osebne dohodke in sklade. Osebni dohodek naj narašča skladno s produktivnostjo.

Za nova delitev dohodka je sprožila v podjetju vrsto progresivnih procesov /pravila podjetja, pravilniki o delitvi čistega dohodka in o delitvi osebnih dohodkov, razvoj neposredne demokracije v podjetjih, vsklajevanje potrošnje s produktivnostjo in rentabilnostjo/.

Na redni skupščini stalne konference mest v Nišu so delegati poudarili, da moramo razvijati komuno, ki bo notranje urejena in povezana s celotno družbo. Pri tem mora sodelovati SZDL, ZKJ, LMJ, sindikati in druge organizacije. O vlogi in nalogah SZDL pri problematiki

ki komune pri razvijanju samoupravljanja je na posvetovanju v Slovenj Gradcu govorila tov. Vida Tomšič.

Sestavljanje statuten v komune bo povezano s sestavljanjem nove ustave, ki bo poudarila vlogo komune kot osnovno celico našega družbenega življenja in v kateri bodo vsi ljudje našli nove in še širše možnosti da odločajo in sodelujejo pri upravljanju in graditvi družbe.

POLITIČNE

BRZUJAVKE

● V Sovjetski zvezi so 29. oktobra izvršili eksplozijo 50 megatonske super bombe.

● Dne 31. oktobra je XXII kongres KP Sovjetske zveze zaključil svoje delo.

● Na zasedanju Generalne skupščine sta bili Mongolija in Mavretanija sprejeti v OZN, burmanski diplomat U Tant pa imenovan za začasnega Generalnega sekretarja OZN.

● Ob obletnici vstaje alžirskega naroda na dan 1. novembra so povodoma demonstracij Alžircev v Franciji in Alžiriji izvedli Francozi množične aretacije in deportacije. Med spopadom s policijo je bilo tudi veliko število teh demonstrantov ubitih.

● Iz Saigona je bilo 12. novembra objavljeno, da so enote Vietkonga uspešno ukrepile napade na vladne čete Ngo Din Diema v Južnem Vietnamu. Južnovietnamska vlada polagoma izgublja vojno proti komunističnim upornikom.

● Političen odbor Generalne skupščine OZN je dne 14. novembra sprejel predlog resolucije, ki razglasa uporabo atomskega orožja kot zločin proti človeštvu in poziva k sklenitvi mednarodne pogodbe o prepovedi tega strahotnega orožja.

● Poslovna komisija OZN, ki je opravi-

la preiskavo o okoliščinah v katerih je bil ubit kongoški premier Patrice Lumumba, je 14. novembra sporočila, da pokojnik ni bil ubit 12. februarja od pripadnikov nekega plemena, kakor so takrat izjavili katanški funkcionarji, temveč je bil umorjen že 17. januarja in to na gnusen način, najverjetneje v prisotnosti Čombeja.

Naš državni sekretar za narodno obrambo general armije Ivan Gošnjak je s člani delegacije JLA 15. novembra prišel na 14 dnevni prijateljski obisk v Indonezijo.

Dne 18. in 19. novembra se je vršila v Kairu konferenca predsednikov Tita, Nehruja in Naserja. Konferenca je bila važnega pomena z ozirom na vlogo izvenblokovskih držav za mir na svetu.

Zahodnonemški kancler Adenauer je 19. novembra odpotoval v ZDA na razgovore s predsednikom Kennedy-em. Obisk je važnega pomena glede rešitve berlinskega in splošno nemškega vprašanja.

Zaprte alžirske voditelje Ben Belo in njegove tovariše, ki so 20. novembra prekinili gladovno stavko, bodo prepeljali v neko privatno kliniko, kjer jih bodo zdravili poleg francoskih tudi maroški zdravniki.

V Moskvi so 21. novembra objavili, da vlada Sovjetske zveze sprejela predlog, naj bi obnovili pogajanja o preprečitvi atomskih poizkusov.

Valjavec Franc

80 DAROVALCEV KRVI

Letošnje krvodajalske akcije se je naš kolektiv udeležil polnoštevilno. Na dan odvzema krvi dne 23.11.1961 se je v Radovljici zbralo preko 80 članov kolektiva in darovalo svojo kri.

VSEM KRVODAJALCEM SE ODBOR RK V PODJETJU ZA TO HUMANO DEJANJE NAJLEPŠE ZAHVALJUJE.

PERSONALNE VESTI V.F.

GIBANJE DELAVNE SILE

Zaposlili so se sledeči delavci:

Bizjak Anton- na delovnem mestu orodjarja v kovinskem obratu,

Urbar Frančiška, na delovnem mestu komercialnega referenta v nabavnem oddelku.

Novo sprejetima delavcema želimo mnogo uspeha in zadovoljstva pri delu.

Zapustili so podjetje sledeči delavci:

Ambrožič Jakob-delavec, ki je bil zaposlen v lakirnici lesnega obrata, je samovoljno zapustil delo.

Hrovat Janez-vratar, kateremu je delovno razmerje prenehalo po samem zakonu, zaradi nezmožnosti za delo.

STANJE DELOVNE SILE ZAČETKOM MESECA NOVEMBRA JE BILO:

Skupno vseh zaposlenih :

464 v rednem delovnem razmerju
2 vjenca in
4 v začasnem delovnem razmerju.

Od 464 zaposlenih v rednem delovnem razmerju je bilo 246 moških in 218 žensk, od tega skupno 393 delavcev v proizvodnji in na ostalih fizičnih delih ter 71 delavcev v upravi in na ostalih administrativnih delih.

STANJE DELOVNE SILE KONCEM NOVEMBRA

Skupno vseh zaposlenih:

464 v rednem delovnem razmerju,
2 vjenca
4 v začasnem delovnem razmerju.

Od 464 zaposlenih v rednem delovnem razmerju je bilo 245 moških in 219 žensk, od tega skupno 392 delavcev v proizvodnji in na ostalih fizičnih delih ter 72 delavcev v upravi in na ostalih administrativnih delih.

UO

JE RAZPRAVLJAL

Pintar L.

Na 14. redni seji dne 4.11.1961 je UO obravnaval sledeča vprašanja:

1. RAZPRAVA O PREDLOGU PRAVILNIKA O DELITVI OSEBNEGA DOHODKA. Razpravljalo se je o vseh načelih novega Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki ga je pripravila in predložila v nadaljno razpravo komisija delavskega sveta za uvedbo ekonomskih enot. Na predlog ni bilo bistvenih pripomb, dokončno pa bo o pravilniku sklepal DS po predhodni razpravi med delovnim kolektivom.

2. IMENOVANJE KOMISIJE ZA PREMIJE, TEHNIČNE IZBOLJŠAVE IN RACIONALIZACIJE DELAVSKI SVET je na eni predhodnih sej sprejel pravilnik za premije, tehnične izboljšave in racionalizacije in zadobil UO, da imenuje spodaj navedeno komisijo:

1. Razinger Alojz - predsednik
2. Lazar Tadej, član
3. Janez Tine
4. Mencinger Oto
5. Potočnik Vinko
6. Golčman Anton
7. Likozar Milan

3. POD RAZNO so se obravnavale prispеле prošnje oz. pritožbe po vprašanju št. pendij, osebnih dohodkov in povračil stroškov šolanja.

Naslednja t.j. 15. redna seja se je vršila dne 20.11.1961.

Na njej se je obravnavalo sledeča vprašanja:

1. ZNIŽANJE PRODAJNIH CEN SMUČI II, III, in IV. VRSTE. Razpravljalo se je o predlogu komisije za ocenitev in sortiranje smuči in se razpravi sprejelo predloge komisije o znižanju prodajnih cen smuči in sicer: II. vrsta 30 % popusta, III. vrsta 50 % popusta od polne cene smuči, IV. vrsta smuči po določenih cenah od 600.- do 4.000.- din.

2. UPRAVNI ODBOR je na predlog direktorja gospodarsko računskega sektorja imenoval skupno 11 inventurnih komisij in določil roke popisa.

3. POD RAZNO so se obravnavale prošnje Hrovat Janeza, vratarja, za plačanje rednega letnega dopusta; Podlesnik Milke - v zadevi povrnitve osebnih dohodkov za čas udejstvovanja v mladinski delovni brigadi; VP 1098 Tolmin za 3 do 5 parov vojaških smuči, Občinski komite LMS Radovljica za denarno pomoč itd.

in DS

v novembru

Tudi v tem mesecu je imel Delavski svet polno razprav. Zasedal je dvakrat glede priprav za prehod na ekonomske enote v podjetju, ki se odvijajo na ta način, da se morajo izdelati pravilniki, ki so osnovni pogoj za uspešno delavsko samoupravljanje.

Kakor je Delavski svet na svojih zasedanjih razpravljal že o večini pripravljenih pravilnikov je na 25 rednem

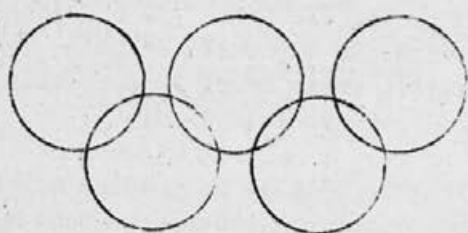
zasedanju. Katero se je vršilo 2.10.61 obravnaval predlog pravil podjetja.

Že sam pravilnik v prvem členu in splošnih določb razlaga, da naj vsebina pravil zagotavlja pravilno in zakonito poslovanje pri vseh organih in članih kolektiva s tem, da urejajo organizacijo podjetja, krepijo odnose delavcev izvrševalcev, ki so hkrati tudi nosilci funkcije samoupravljanja podjetja,

potrjujejo gospodarsko demokracijo in poslovno samostojnost podjetja ter omogočijo, da morajo vsi člani kolektiva izvrševati zakonite predpise, zadostiti pravilno in prasočasno vsem obveznostim.

Osnujejo se sledeče ekonomske enote:

- a/ Proizvodnje ekonomske enote,
 - 1. lesni obrat
 - 2. kovinski obrat
 - 3. sedlarski obrat
- b/ Neproizvodne ekonomske enote
 - 4. Uprava podjetja s pomožnimi službami.

Prædsednik DS
Janc Janez

VOLITVE V CENTRALNI IN SINDIKALNE ODBORE EKONOMSKIH ENOT

Ob izidu te številke so omenjene volitve že za nami.

Z ozirom na decentralizacijo v podjetjih je dobila naša sindikalna organizacija nalogo, da pristopi k organizaciji posameznih ekonomskih enot. V soglasju z upravo podjetja je bilo dogovorjeno, da bi bile v našem podjetju štiri ekonomske enote. Vsaka ekonomska enota naj bi imela svoj sindikalni odbor. Podjetje, odnosno vse člane sindikata bi zastopal centralni sindikalni odbor, kateri je bil izvoljen na občnem zboru po delegarskem sistemu. Centralni odbor je sestavljen iz 8 članov: 5 v izvršni odbor in 3 člani v nadzorni odbor. Dopolnitev v centralni odbor bodo pa člani odborov posameznih ekonomskih enot in to procentualno po številu članov sindikata dotične enote. Centralni odbor naj bi imel vsaj isto število članov izvršnega odbora /17/ kot lansko leto ali pa po potrebi tudi več.

Namen postavitve sindikalnih odborov v posameznih ekonomskih enotah je v glavnem v tem, da se prenese upravljanje in

vsa ostala dejavnost na direktnega proizvajalca. Oblika dosedanjega izvršnega odbora bi se v bistvu spremenila in to tako, da se v izvršni odbor centralne podružnice izvoli le nekaj članov (5) vse ostale člane IO centralne podružnice pa bi dopolnili s člani, ki bi bili izvoljeni v sindikalne odbore ekonomskih enot.

Istočasno z volitvami v sindikalne odbore ekonomskih enot bi se izvršile volitve v delavske svete ekonomskih enot, ker le na ta način bo lahko sindikat oddigral svojo vlogo.

Volitve v delavske svete ekonomskih enot in sind. odbor. v ekonom. enotah se bodo vršile po 20. decembru letos in v vezi s tem je naloga vseh članov kolektiva, da sami iz svoje srede dajejo predloge, tako za člane del. svetov ekonomskih enot, kot za izvršne odbore ekonomskih enot, da bi v čim širšem pomenu prišla do izraza res prava demokratičnost.

Predsednik SP:
Jagodic Stane

PIGČ SE RAZVIJE V PIGD

PROSTOVOLJNO INDUSTRIJSKO GASILSKO-DRUŠTVO "ELAN"

2

Mikič Alojz

Leta 1956 se je iz PIGČ razvilo PIGD - Prostovoljno gasilsko - industrijsko društvo "Elan", z vsemi svojimi odbori.

Že v letu 1955 je v takratni stari lakirnici, današnjem upravnem podlopu - v leseni baraki - izbruhnil požar na podu politim z lakom. Bil je že v samem začetku pogašen. Čez nekaj tednov se je požar v lakirnici ponovil, zaradi prenosne električne iskre. V bližini še ni bilo nikrat požarno-varnostnih naprav, aparatov in le prisobnosti mojstra Justin Stankota se imamo zahvaliti, da se požar ni razširil. Udušil ga je s svojo delovno haljo.

To je bil jasen opomin za reorganizacijo in izpopolnjevanje požarnovarnostne službe.

V tem letu je bilo vloženo preko 200.000 din sredstev za nakup najpotrebnejših gasilskih pripomočkov. Kljub poostrenim ukrepom za obrambo, smo imeli v začetku tega leta 4 manjše požare, ki pa so bili v krali zatrti predvsem že od samih članov kolektiva.

Da so bili vsi delavci tovarne upoznani z različnimi načini gašenja, predvsem z uporabo minimaksov, so se po vseh oddelkih vršile instrukcije pod vodstvom tovarniških gasilcev. To se je že večkrat pozitivno odrazilo pri manjših požarih, ki so bili energično zadušeni.

Omeniti velja predvsem hrabrost člana društva Vrhovnik Roberta, ki je pod življensko nevarnostjo odstranil ogroženo steklenico kisika in s tem preprečil eksplozijo. In pa prisotnost pokojnega Hribar Franca, ki je zadušil požar v prostorih stare reketarne in s tem obvaroval skupnostivečmilijonsko škodo. Taki zgledi naj nam bodo vzor.

Društvo je v tem letu nabavilo svojim članom nekaj paračnih oblek, da so lahko dostojno reprezentirali na raznih paradah. Dva člana pa sta sodelovala na tekmovanju na gasilskem festivalu v Mariboru. Skupno z gasilskim druš-

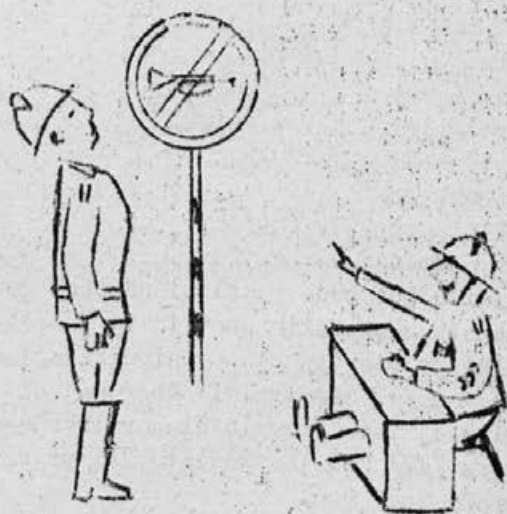
vom Begunje se je za masovni obisk gasilcev na festival organiziral avtobusni prevoz. Iz Maribora smo odnesli dober vtis in se marsikaj naučili. Na občnem zboru 1956 samo z veseljem ugotovili, da je bil program v celoti izvršen.

Vsega smo imeli v tem letu 6 gasilskih vaj. Razveseljivo, vključeno v gasilske vrste je bilo več žensk. Šest članov društva pa je položilo tudi uspešno izpite izprašanih gasilcev.

/ Dalje prihodnjič/

VARUJMO NAŠE PREMOŽENJE PRED
POŽARI!

GASILEC NA IZPITU

"Kaj pomeni ta znak?"

"Tu se ne sme ustavljati
gasilska godba."

OSEBNA ZAŠČITA PRI DELU

OSEBNA ZAŠČITNA SREDSTVA IN SHRANJEVANJE ISTIH.

Zajc Bojan

Vsak delavec ima po zakonu pravico do ustreznih in sodobnih sredstev za osebno varstvo pred poškodbami in obolenji, ki so v zvezi z delom. Podjetje v ta namen izdaja vsako leto milijonske vsote za nabavo teh sredstev. Relativno smo izdali največ za osebno varstvo v letu 1960, ker smo sredstva obnovili, medtem ko je nabava bund, dežnih plaščev itd. v letošnjem letu odpadla glede na daljši rok trajanja.

GRAFIKON VREDNOSTI NABAVLJENIH OSEBNIH ZAŠČITNIH SREDSTEV:

Leto	Vrednost v dinarjih
1958	-
1959	1,763.432.-
1960	2,424.100.-
1961	2,461.000.-

Vsa izdana zaščitna sredstva so se v večini dobro obnesla, kljub temu, pa so nastopali in še nastopajo problemi, ki jih je treba odpraviti. Sedanje garderobe, ki obstajajo v podjetju so v vsakem oziru neprimerne glede na stopnjo razvoja podjetja in s tem tudi uveljavljanja sodobnih zaščitnih sredstev. Mi doslej nismo mogli govoriti o materialni odgovornosti do sedaj prejetih zaščitnih sredstev, enako pa so zaščitna sredstva (predvsem delovne obleke) prehitro izgubljala svojo vrednost zaradi neprimernega shranjevanja in ravnanja z njimi. Seveda pa je pri tem igral veliko vlogo tudi osebni faktor, to je nepravilen odnos lastnikov do prejetih zaščitnih sredstev. Vodstvo podjetja je videlo to problematiko zato smo v preteklem letu nabavili nekaj kovinskih omaric in tako delno rešili problem shranjevanja zaščitnih sredstev v lakirnici in krepilnici. V letošnjem letu smo izdali velika finančna sredstva za dokončno izgraditev proizvodne hale, vendar se bo s to ure-

ditvijo rešilo tudi vprašanje garderob za tam zaposlene delavce. V začetku decembra tega leta bomo dobili še nadaljnjih 25 štiridelnih kovinskih omaric, medtem, ko bo prostor v temperirnici, kjer je sedaj skladišče polizdelkov, preurejen v žensko in moško garderobo.

Na kraju bi še omenil da so vse te garderobe in ostale sanitarije v podjetju le začasnega značaja. V mesecu decembru se je že pristopilo k izdelavi elaborata za izgradnjo centralnih sanitarij v podjetju.

Poslopje bo opremljeno z vsemi potrebnimi sanitarnimi napravami /garderobe, umivalnice, stranišča, kopalnice/, enako pa bo elaborat zajemal tudi izgradnjo zdravstvene in zbornice ambulate, ki se bo izgradila šim bodo za to dani pogoji.

Mislim, da bomo z dograditvijo teh prostorov pridobili veliko, ker bodo poleg ostalega tudi naša zaščitna sredstva popolnejše odigrala vlogo, za katero so namenjena.

NEZGODE V NOVEMBRU

M o h o r Š Franc, zaposlen kot kurjač parnega kotla, je dne 13.11.1961 ob 16. uri šel kontrolirat v silos količino žagovine. Pri vračanju iz silosa pri klinih navzdol mu je verjetno zaradi prehitrega spuščanja spodrsnilo in je padel na tla. Pri tem padcu si je zlomil desno nogo in utrpel poškodbo tudi na obrazu.

Vzrok: Ni faktorja v delovnem okolju. Je še v bolniškem staležu.

S a p o r Š Jožefa, zaposlena v ročni delavnici IO, je dne 9.11.1961 čistila smuči. Pri tem je zadela s palcem desne roke ob rob modela. Ker se je udarjeno mesto ognojilo, je morala k zdravniku. Vzrok: nevaren način dela pri posamezniku.

Je še v bolniškem staležu.

EKSKURZIJA V AVSTRIJO ŠVICO IN ITALIJO

(2)

Mulej Stanko

nadaljevanje

Na snežiščih smo opazili tudi smučarje ki so ravno tedaj trenirali. Kot posebnost naj omenim, da je tukaj kolonija sviscev. Te živalce iz rodu glodalcev so po barvi in izgledu slične divjim zajcem. Pod terasami imajo napravljene rove. Številni turisti se zabavajo s tem, da jim mečejo hrano in jih tako privabljajo iz rogov. Na splošno jim turisti izkazujejo precejšno pozornost. Omembe vredna pa je še pregrada pod ledenikom Posterze. Ta zajema vso vodo izpod talečega se ledenika, ki je po ceveh speljana v hidrocentralo.

Za razliko od naših Alp, katere sestavlja apnenec, so masivi Visokih Tur sestavljeni iz granita. Ta je proti atmosferilijami bolj odporen kot apnenec. Melišče in grap je zato znatno manj kot v naših Alpah. Zelene livade pa segajo prav do ledenikov, kar v naših Alpah ni slučaj. Enako sestavo in izgled pa imajo tudi ostale centralne Alpe.

Pot nas je vodila po strmih zavojih na sedlo Visokih Tur (Hochtor 2576 m). Skozi strmo steno je na vrhu napravljen kakih 300 m dolg predor. Po pobočjih zasneženih vrhov, se cesta na nasprotni strani prične, najprej počasi, nato pa hitreje spuščati. Zopet si sledijo številni zavoji drug za drugim. Po napisih na vsakem zavoju zasledujemo spuščanje tudi v metrih. Nudi se nam prekrasen razgled na številne manjše ledenike. Izpod vsakega teče potok, ki se v obliki dolgih slapov iztekajo po strmih pobočjih v dolino. Kar nekoliko odleglo nam je, ko smo iz strmih pobočij zavozili v ozko dolino Ferleiten. Lahko rečem, da je cesta preko Visokih Tur nekaj edinstvenega. Samo cestišče na ravnih delih ceste je asfaltno, v zavojih pa je tlakovano z granitnimi kockami. Po vsej dolžini je stalno oskrbovana,

Kratka vožnja po dolini Ferleiten in že smo v dolini Pinzgan. Cesta nas vodi proti zahodu skozi naselje Fusch in že smo prispeli v Zell am See. Za postajenje ni časa, jezero pa si bežno ogledamo kar med vožnjo. Še nekaj vožnje in na Pösch Thurnu (1273 m) prestopimo v Tirole. Značilnosti te gorate pokrajine, so v posebnem-tirolskem slogu grajene hiše. Ljudje pa se bavijo z gozdarstvom, živinorejo in gostinstvom. Turistični objekti, kot hoteli, posebno pa gostilne so zelo na gosto. Napisani na mnogih hišah pa opozarjajo na turistične sobe.

Pot nas vodi po šitoki dolini, na obeh straneh pa opazujemo visoke gore. Po kratki vožnji nas vodi puta tov. Perko opozori, da smo v Kitzbühl. To je znano smučarsko središče in rojstni kraj Tonija Sella. Številne vzpenjače in žičnice po okolnih hribih ter številni in razkošni hoteli v mestu samem, nudijo smučarji-turistu popolno udeležbo.

Začelo se je mračiti. Vedno večji promet na cesti pa je pričal, da se bližamo večjemu mestu. Še nekaj vožnje in že smo privozili v Innsbruck. Tu smo prenočili. V večernih urah smo napravili kratek ogled mesta. Mesto, ki bo prizorišče prihodnjih zimskih olimpijskih iger, je napravilo na nas izreden vtis. Ogledali smo si poleg ostalega tudi na keto, ki je označevala tekmovalne proge in samo organizacijo olimpijskih iger.

(Se nadaljuje)

Našemu dolgoletnemu sodelavcu HROVAT JANEZU - vratarju se ob invalidski upokojitvi zahvaljujemo za vse njegovo vestno delo v podjetju.

ČISTA - POLČISTA

PROBLEMATIKA SMREKOVEGA LESA

Pirkmajer Andrej

Pri nabavi smrekovega lesa nastopajo še večji problemi kot pri jesenu in se iz leta v leto stopnjujejo.

Kvaliteta smrekovega lesa je odvisna v pretežni meri od samega rastišča. Razmeroma najboljše pogoje za rast ima smreka v pred-alpsko - dinarskem klimatičnem tipu. Ta tip gozda najdemo predvsem po gričevju in hribovju gorenjske ravnine in ljubljanske kotline, ker je vezana na globoko zarezana, relativno vlažna in hladna tla. Geološko podlago tvorijo silikatne kamenine skrilavcev in peščenjakov. Tako podlago pokrivajo bolj ali manj globoka zakisana ilovnata tla.

Sama tla in pa nasploh rastični pogoji močno vplivajo na rast smreke in pa na odstotek kvalitetnega smrekovega lesa.

Za izdelavo finalnih izdelkov, predvsem gasilskih lestev, rabi tovarna letno cca 200 m³ smrekovega lesa v kvaliteti čista - polčista. Ta les nabavljamo iz pokljuškega področja in žagarskih obratov Bohinj in Bled, iz kranjskogorskega področja pa Kranjska gora, Bela in Jeseni-

ce. Ves boljši les iz Pokljuke gre za izdelavo letalskih konstrukcij, brodogradnjo in tovarno glasbil, tako da ga za lesnopredelovalne obrate ostane zelo malo.

Drug tak problem pa je sam izvoz kvalitetnega smrekovega lesa v Švico, in Nemčijo. Poleg tega so tudi izvozne cene višje od cen na domačem trgu, tako da ne moremo konkurirati. Zato smo pri morani, da nabavljamo les po žagarskih obratih in privatnih žagah, pa četudi samo manjše količine.

Vsi ti problemi so nas primorali, da nabiramo na Pokljuki v okolici Mrzlega Studenca hlodovino v kvaliteti čista - polčista, iz katere dobimo cca 30 % zaželenega rezanega lesa. Les slabše kvalitete, ki napade pri tem razrezu, pa se uporablja za gredi, table, za košarko, še slabši les pa za zaboje.

Ti problemi, ki so postali zelo pereči, bi se dali sporazumno rešiti, in to le takrat, kadar bo večje razumevanje za domačo predelovalno industrijo - domači trg.

NOVOSTI V PROIZVODNJI

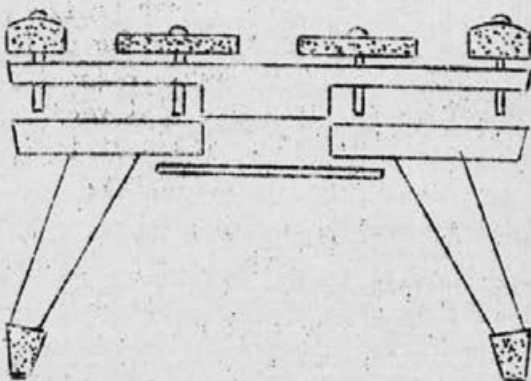
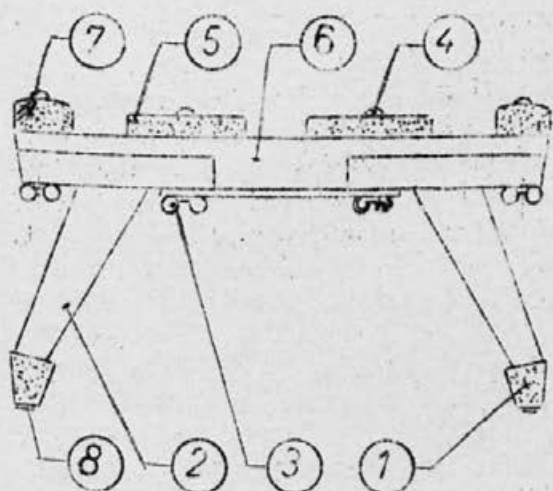
Mevlja Branko

V letošnjem letu smo začeli prvič izdelovati zložljive sanke. Zamisel teh sank je dal tehnolog Berce Jože. Zunanja oblika zložljivih sank je skoraj popolnoma enaka našim navadnim sankam, katere smo dosedaj izdelovali oziroma jih še izdelujemo. Zložljive sanke so zelo praktične in seveda kar je zelo važno pri vseh športnih artiklih, da so enostavne. Te sanke pridejo posebej v poštev za avtomobilski prevoz v oddaljene kraje, ker jih brez težkoč spravimo

v avto in ne zavzamejo veliko prostora. Imajo tudi toprednost pred navadnimi, da se kakršnikoli zlomljeni deli lahko nadomestijo z novimi.

Sanke so izdelane iz jesenovega lesa, so nekoliko širše in s tem tudi stabilnejše od naših navadnih. Uporabne so za dve odrasli osebi. Premazane so s firnežem tako, da so odporne proti vlagi.

Razstavljanje sank se vrši na tavnin, da se odvijajo vse krilne matice na

prednjem in zadnjem oplenu, nato pa se posamezni deli iztikajo iz svojih ležišč. Seveda, vse dele ne moremo razstaviti, ker bi s tem zmanjšali kvaliteto oz. nosilnost. Razstavljene sanki imajo v glavnem osem delov in sicer: dve krivini z nogo, dva oplena, dve srednji letvi in dve krajni letvi. Poleg tega imamo tudi dve podolgovati podložki, kateri ojačujeta samo konstrukcijo sank. Montaža sank pa se vrši v obratni smeri kot razstavljanje.

K sankam spada tudi vreča v katero se zložijo posamezni deli.

Skica prikazuje presek sank pri oplenu.

1. krivina
2. noga
3. krilna matica
4. sponski vijak
5. sedalna letev
6. opleni
7. krajna letev
8. okova za krivino.

KONTROLA

NUJNOST KVALITETE

Mulej Stanko

Za ugodno prodajo nekega izdelka sta važni dve stvari na katere se kupec ozi-
ra pri nakupu. To sta cena in kvaliteta.
Če izdelek zadovolji kupca, se odloči
za nabavo. Da pa se to zgodi pa mora bi-
ti cena tudi konkurenčna. To je predpo-
goj za uspešen plasman nekega artikla
na tržišču. Konkurenčni izdelek mora
imeti boljše, ali vsaj enako kvaliteto,
ter nižjo ali vsaj enako ceno kot slič-
ni artikli drugih proizvajalcev.

Šele potem, če izdelek uspešno zado-
volji pogojem, je dobra prodaja na tr-
žišču zagotovljena.

Če si konkurenčnost nekega izdelka gle-
damo bolj natančno, vidimo, da se kon-
kurenčne cene doseže z nižjimi proiz-
vodnimi stroški. Kvaliteta nekega iz-
delka je odvisna od njegove konstruk-
cije, sestavnih delov in vložnega de-
la oz. same izdelave. Torej, čim več

smo vložili v izdelek, tem kvalitetnej-
še in tem dražji je. Zato sta si cena
in kvaliteta v tesni medsebojni odvis-
nosti. Čim večji so proizvodni stroški,
tem kvalitetnejše je izdelek in obratno.

Ako si ogledamo kvaliteto samo vidimo,
da je odvisna od sledečih faktorjev.

- a/ funkcija,
- b/ trajnost
- c/ zunanji izgled

a/ če nek izdelek iz kakršnihkoli vzro-
kov ne more služiti svojemu namenu, te-
daj funkcijsko ne odgovarja. Izdelek te-
daj sploh ni to, za kar je bil namenjen.
V tem primeru je možnost prodaje izklju-
čena. Iz tega sledi, da kvaliteten iz-
delek mora dobro služiti svojemu name-
nu.

b/ Tudi trajnost nekega izdelka je pogoj
za dobro kvaliteto.

Izdelek katerega trajnost je manjša od srodniških izdelkov drugih proizvajalcev, je slabe kvalitete. Kupec se ne bo odločil za njegov nakup. Trajnost kvalitete izdelka mora biti večja ali vsaj enaka, kot je trajnost istih izdelkov drugih proizvajalcev.

c/ Zunanji izgled izdelka je zelo važen čisto pa celo najvažnejši pogoj za kvaliteto. To je namreč področje na katerega se razume tudi nestrokovnjak. Posebno pa to velja za modne izdelke, kot so n.pr. smuči. Šele tedaj, ako izdelek zadosti vsem zgoraj navedenim pogojem, moremo govoriti o njegovi kva-

teti.

Izredne važnosti za uspešno prodajo pa je tudi nemome proizvajalca. To se ne da doseči čez noč, ampak je zato potrebno daljše razdobje. Proizvajalec si pridobi pri kupcu zaupanje s trajno kvaliteto svojih proizvodov. Važno je tudi, da proizvajalec svoje kvalitete ne menja.

Iz vsega navedenega sledi, kako važna je kvaliteta izdelkov za njihovo uspešno prodajo.

Dolžnost vseh članov kolektiva nekega podjetja je, da izdelujejo kvalitetne artikule in da njihovo kvaliteto stalno izboljšujejo.

ALI VEŠ....

-da bo letni plan za leto 1962 v naši tovarni znašal cca 800 milj. din?
-da bomo prihodnje leto pričeli izdelovati čolne iz plastičnih mas?
-da bomo do 1.1.1962 kompletno preseljeni v nove obrate in da smučarski obrat prične delati po verižnem sistemu?
-da bomo za prihodnjo sezono izdelovali metalne smuči z metalno kornico in metalno peto?
-da ni podjetja v Jugoslaviji, ki bi izdelovalo smučarsko okovo, vsled česar ga moramo uvažati?
-da smo razstavljali v mesecu novembru naše izdelke na mednarodnem športnem sejmu v Kölnu?
-da je nedavno neurje povzročilo v našem podjetju cca 500.000,- din škode?
-da smo pričeli z gradnjo skladišča za vnetljive tekočine in lakov?
-da bo končno prihodnje leto postavljena ograja okoli tovarne?

VOLITVE

(nadaljevanje s strani 9)

skrb za izboljšanje življenjskih pogojev svojih članov in za razvoj služb namenjenih za dvig standarda. Kolektiv mora ravno tako postaviti v svoj program stanovanjsko izgradnjo, ustanavljanje dečjih domov, športnih igrišč in letovišč, ter skrbeti za izboljšanje prehrane - z eno besedo delovni kolektiv v podjetju dela v malem isto kar dela ljudska skupščina za celo državo.

Glavno pri tem celotnem delu pa je, da vsak član kolektiva misli s svojo glavo in samostojno določanje v svoji usodi iz svojega delovnega mesta, kajti le s tem je mogoče ustvariti pogoje, ki so nastali v zvezi z novimi gospodarskimi ukrepi in sistemu ter novim načinom dodelitve osebnih dohodkov.

Da lahko dosežemo vse dobrine, ki nam jih daje naša skupnost je treba, da se sleherni član kolektiva zaveda važnosti decentralizacije upravljanja in da skrbi da bodo voljeni v delavske svete in sindikalne podružnice ekonomskih enot člani kolektiva, ki bodo s svojo odgovornostjo pristopili k zadanim nalogam.

Volitve v delavske svete in sindikalne podružnice ekonomskih enot se bodo vršile dne 27. decembra 1961.

pripombe bralcev

Po izdaji druge številke "NAŠA SMUČINA" smo prejeli že prvih nekaj pripomb bralcev na vsebino.

To nas zelo veseli in nam vliva voljo do dela. Prav gotovo se bomo ravnali po njihovih željah in skušali odpraviti ti pomankljivosti, oz. odvečno in nezanimivo snov iz programa. Teh kritik želimo še več, ker le tako bo naš list res tak, kakršnega si želimo.

Tako pravijo bralci

....V LISTU JE VSE PREVEČ BESEDI IN ZAVZETEGA PROSTORA O ŠAH / TABELA / TO BEREMO V DNEVNEM ČASOPISU.

Umestna pripomba. Po njej se bomo v bodoče ravnali. Vendar za začetek nisimo imeli na izbiro druge primerne snovi. Posebnih športnih dogodkov pa v zadnjih dveh mesecih ni bilo, razen šaha na Bledu. V zimski sezoni bo mnogo več izbire.

...."NAŠA SMUČINA" JE V RISTU VSEBINSKO DOBRA, VENDAR BI KOT GLASILO TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA MORALA PISATI MNOGO VEČ O ŠPORTNIH DOGODKIH DOMA IN PO SVETU.

Vsekakor! Vendar nas skrbi, da se s tem ne bomo zamerili prvim? Mogoče so imeli v mislih samo šah? Želimo ustreči obema in kot vidite v današnji številki smo se po tem ravnali.

....PREŠIROKO STE SE RAZPISALI V NAŠI VI SUROVIN. PREŠIROKA DETALJNOST NE PRIVLAČI, PREBERJAJTE AKTUALNE NAČELNE ČLANKE KI SO KRAJTI IN JESERNATI!

Kot mlade in neizkušene v novinarski stroki nas je ta zelo umestna pripomba opozorila na ocenjevanje snovi kot celote. V opravičilo: hoteli smo članom kolektiva prikazati vse težave ki nastajajo pri nabavi surovin predvsem iz inozemstva. Največkrat ni kriv zastoj proizvodnje zaradi neizdave materi-

ala le nabavi, temveč vse okoliščine, ki so opisane v tem članku.

....V LISTU JE OPAZITI VEČ SLOVNIČNIH NAPAK.

Kljub pačnji in medsebojni kontroli je napak še vedno preveč. Skušali jih bomo odpraviti na minimum.

....PIŠEJO V GLAVNEM LISTU IZ PISARN

To je ravno tisto kar vse skozn pogrehamo: pišite iz ohratov, oddelkov o življenja in dela. Jasno pa je, da imajo ljudje iz administracije mnogo več vpogleda v vsa dogajanja, vendar v tem še ni rečeno, kaj le oni pišejo. Za začetek smo se pač naslonili nanje. Sčasoma pa upamo, da bo tudi iz vrst delavcev dovolj snovi, za obravnavo. V ta namen bomo po obratih postavili nabiralnike. Dopolne dovolj vanje podpisane.

....ZANIMA NAS, KOLIKO SE JE ORG.DIT "TRIGLAVSKA SEKCIJA" UVELJAVILA IN DOPRINEŠLA PO STROKOVNI PLATI, NE SMO NA IZLETIH?

DIT "Triglavska sekcija" je strokovna organizacija, ki združuje gozdarske in lesnoindustrijske strokovnjake v našem okolju. Večino v društvu tvori gozdarski strokovnjaki in temu primerno je prilagojena dejavnost. Zato se društvo nevi pretežno z gozdarskimi in le v manjši meri z lesnoindustrijskimi problemi. Ker je naše podjetje specializirano na finalne proizvode, mi DIT "Triglavska sekcija" do sedaj ni mogel nuditi kakšne neposredne strokovne pomoči.

....PREBRALO JE GOVORA O NAŠI NOTRANJJI POLITIKI IN DOGAJANJEM, SREČETIH NOVIM ZAKONIM, PREDPISIM IN GOSPODARSTVU T.J. O NAŠI STVARNOSTI, KI NAS NAJBOLJ TANIŠIRA. ZUNANJE POLITIČNI DOGODKI NAJ BI SE OBRAVNAVALI LE V OBLIKI TELEGRAMSKIH VESTI.

Tako je! To smo popravili. Uredništvo

ŠPORTNA STRAN

Piše: Mencinger Oto

NOGOMET

Največje presenečenje je napravila letos naša nogometna reprezentanca, ki je v prijateljski tekmi premagala Avstrijo z 2:1 v Zagrebu.

Povratno kvalificijsko tekmo za svetovno prvenstvo je naša reprezentanca odigrala z Južno Korejo v Seulu v svojo korist z 3:1 in se dokončno plasirala za Čile.

Naša reprezentanca je v prijateljski tekmi premagala reprezentanco Japonske z 1:0.

SMUČANJE

Za svetovno prvenstvo v Alpskem smučanju od 10. - 18. februarja 1962 v Franciji se je prijavilo 31 držav. Hugoslavija je prijavila 8 tekmovalcev. Imena nam še niso znana radi izbirnih tekmovalcev. Naši smučarji skakalci so bili na večdnevem treningu v Italiji kjer so skakali na skakalnici iz umetne mase. Sedaj se pa vestno pripravljajo na Pokljuki. Alpski smučarji pa so trenutno pri Češki koči. Prihodni teden pa odpotujejo na trening v Italijo.

ŠAH

V Zevenaar se je 12. novembra končal mednarodni šahovski turnir. Z prednostjo dveh točk je zmagal naš vele mojster Matanovič.

DVE NESREČI ŠPORTNIKOV

Naš najboljši kolesar Levačič se je na treningu težje poškodoval, tako da verjetno ne bo več vozil v naši reprezentanci.

Včasih najboljši nogometni vratar Beara, trenutno sedaj igra v nemškem klubu, si je na tekmi zlomil nogo.

HK JESENICE

Jeseničani so začeli hokejsko sezono oz. svoj trening v Zah. Nemčiji. Konec oktobra so odšli na trening v Miesbach, kjer so tudi za zaključek odigrali prvo tekmo in jo odločili v svojo korist z rezultatom 6:5. Na povratku so tudi igrali s C. lovškim klubom KAC in tekmo izgubili z visokim rezultatom 3:11. Omeniti pa je treba, da v moštvu KAC igrajo štirje Kanadski igralci.

Uradna hokejska sezona za Jeseničane pa se je začela 7.11.61. in to z prvo mednarodno tekmo med Švicarskim prvo liganškim DAWOS-om. V tej zelo razburljivi in na čase tudi surovi igri so zmagali Jeseničani z rezultatom 3:2.

Druga tekma na Jesenicah je bila med moštvom Jesenic in Ljubljano. Tekma ni bila lepa, zmagali so Jeseničani z rezultatom 9:1.

Tretjo tekmo so Jeseničani igrali zopet z Švicarji in sicer z Züricher Šport klubom. Tekma je bila zelo hitra razen v zadnji tretjini, kjer se je pokazala utrujenost gostov. Zmagali so Jeseničani z visokim rezultatom 12:3.

Četrta tekma je bila na Jesenicah med Finskim moštvom "Turku" in Jesenicami.

V tej najlepši tekmi letos na Jesenicah so zmagali Finci z rezultatom 6:1. TO pot se nam je predstavil Finski vratar ki je bil leta 1959 proglašen kot najboljši vratar na svetovnem prvenstvu v Pragi.

Peta tekma je bila med večkratnim Nemškim prvakom "Rissersee" in Jesenicami. Zmagali so Nemci z rezultatom 9:6.

Med državnimi prazniki 29. in 30. novembra pa je gostovalo na Jesenicah zopet Švicarsko moštvo "Iverdon". Obe tekmi so Jeseničani odločili v svojo korist in sicer prvo z rezultatom 8:2 in drugo z rezultatom 9:1.

KINO SPORED
RADOVLJICA

Ameriški barvni cinemascope film
"NAJBOLJE OD VSEGA"

14.XII. četrtek ob 20 uri
16.XII. sobota ob 20 uri
17.XII. nedelja ob 14, 16 in 20 uri

Poljski film - Drama "MATI IVANA
ANGELSKA"

15.XII. petek ob 20 uri
17.XII. nedelja ob 18 uri

Italijanski barvni cinemascope film
"MOŽJE IN VOLKOVI"

17.XII. nedelja ob 10 uri matineja

Francoski kriminalni film "VRELI ASFALT"

19.XII. torek ob 20 uri
20.XII. sreda ob 18 in 20 uri

Francoski barvni cinemascope film
"LJUBEZEN POD NADZORSTVOM"

21.XII. četrtek ob 20 uri
22.XII. petek ob 20 uri
23.XII. sobota ob 20 uri
24.XII. nedelja ob 16 in 20 uri

Francoski barvni cinemascope film
"SAKRAMENSKA FRKLJA"

24.XII. nedelja ob 18 uri

Francoski zabavni film "VELIKI POGLAVAR"

24.XII. nedelja ob 14 uri in ob
10 uri matineja

OSTALE HOKEJSKE TEKME

Ljubljana : Beograd v Zagrebu z rezultatom 3:5.

Partizan : Dunaj na Dunaju z rezultatom 2:16

Češki kriminalni cinemascope film
"ČLOVEK Z DVEMA OBRAZOMA"

25.XII. ponedeljek ob 18 in 20 uri
26.XII. torek ob 20 uri

Nemški film - drama "POLIKUŠKA"

27.XII. sreda ob 18 in 20 uri

Slovenski zabavni film "DRUŽINSKI
DNEVNIK"

29.XII. petek ob 20 uri
30.XII. sobota ob 20 uri
31.XII. nedelja ob 14 in 18 uri

Ameriška barvna risanka "GOSPA IN
POTEPUH"

31.XII. nedelja ob 10 uri matineja

Zapadno-nemški dokumentarni barvni
cinemascope film : "OD ALJASKE DO
MEHIKE",

31.XII. 1961 - nedelja ob 16. in 20. uri
1. I. 1962 - ponedeljek ob 14. in 18.

Francoski film "IGRE LJUBEZNI"

1. I. 1962 - ponedeljek ob 16. in 20. uri
2. I. 1962 - torek ob 18. uri

Jugoslovanski film "SERVISNA POSTAJA
I. DEL" / NI MALIH BOGOV/

2. I. 1962 - torek ob 16. in 20. uri
3. I. 1962 - sreda ob 18 in 20. uri

TLA NAŠE KUHINJE

/Nadaljevanje/

AČ

ELEKTRIČNE PEČI lahko hitro segrejejo prostor, ne povzročajo smeti, zrak je zelo suh. Da se jih namestiti pod okno in tako doseči pravilno kroženje toplega zraka. Kar je važno, da ne čutimo tkz. "pihanja". Ekonomičnost: za sobo, če jo hočemo ogrevati n.pr. od 12. do 21. ure in velikost cca 50 m³ prostornine v zimskem času znaša električna energija cca 13.- din, mesečno, torej 3.900.- din. Če smo se že odločili za električno peč, bomo nabavili ploščato peč. To je peč v kateri so grelci vertikalno in ogrevajo spodaj vstopajoči hladni zrak. Cena cca 14.000.- do 16.000. din. Ventilatorske električne peči so za zelo hitra ogrevanja, vendar povzročajo rahlo brnenje. Peči na infra žarke se uporabljajo za ogrevanje kopalnic.

Za kuhinjo, kjer kuhamo na elektriko ali plin je zelo priporočljiv Tobijev dodatek k električnemu štedilniku. Ta nam služi za kuhanje, če pa gornjo rešetko odstranimo pa se spremeni v odlično peč - cena din 19.000.-.

Danes že prodajajo /v Zagrebu/ peči na butan plin. Peč je zelo majhna - prenosna, vendar vezana z gumi cevjo na butan bombo. Prostor od 40 m³ segreje v parih minutah, ker je glavna prednost te peči. Pripominjamo, da je v Sloveniji trenutno veliko pomanjkanje butan plina, kar pa upamo, da se bo v prihodnje uredilo.

BRALEC V.F. SPRASUJE KAKŠNA TLA MU PRIPOROČAMO V KUHINJI.

Ker smo prepričani, da bo ta odgovor zanimal tudi ostale naše bralce bomo vprašanje z odgovorom nekoliko razširili.

1. NAVADNI ALI LADIJSKI POD. Cena za 1 m² znaša 2.250.- din in to brez stroškov polaganja in leg. Čiščenje tkz. /ribanje/, zahteva precej truda. Pov-

prečna trajnost ladijskega poda je nekako 20 do 30 let.

2. LINOLEJ se polaga na suha lesena ali betonska tla. Vse toplotne izolacije, bomo uporabljali žlindrin beton. Če polagamo linolej na leseno podlogo, mora biti le-ta dobro suha in popolnoma ravna. Spoji naj bodo na mestih, kjer je minimalna obremenitev. Kotne letve ne smemo pribiti takoj po polaganju, ker se linolej še "vleže". Če pa polagamo linolej na betonsko podlago, ga moramo lepiti. Za boljšo izvedbo /tudi, dražjo/najprvo lepimo plast korka, šele nanj pa linolej.

Linolej je na tržišču v širinah 2 m in ceni 2.700.- din za 1 m². Čiščenje je enostavno in hitro, tedensko se ga lošči, na daljša obdobja pa lahko obriše z vlažno krpo. Linoleju dajemo še danes dobro ocena kot tla v našem stanovanju. Trajnost je glede na nego, uporabo in pravilnost polaganja do 30 let.

3. STRAGULA: Cena 790.- din za 1 m², trajnost 2 do 3 leta, Za prostore, kjer se veliko hodi in moči stragula ni priporočljiva.

4. POLIVINIL se polaga na podloge kot linolej. Pri polaganju na leseno podlago moramo paziti, da je les res popolnoma suh, ker v nasprotnem slučaju prične trohneti. Polaganje mora izvršiti le strokovnjak, ker nam mora pasove predhodno zvariti, nato pa segreto in že zvarjeno ploskev napeti. Polivinilna tla se lahko tudi lošči, v večini primerov pa za čiščenje uporabljamo le vodo in milo. Trajnost ista kot linolej, vendar je bolj občutljiv proti razam. Cena za 1 m² je 1.200.- din (tekoči meter 1.100.- din). Cena za polaganje znaša 400.- din, /brez lepila/.

(Dalje prihodnjič)

NOVOLETNA

SREČNO NOVOLETO

1962

KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14						15					16	
17					18	19			20	21		
22					23							
24				25					26		27	
28		30	31		32			33				
34					35						36	37
38					39			40	41	42		
43				44		45	46		47			
	48					49						

VODORAVNO:

1. Novoletno voščilo, 14. Pridelek-domači izraz, 15. Mesto v Italiji, kjer je znameniti poševni stolp katedrale, 16. Reka v Zah. Sibiriji, 17. Znamka nemške tovornega in osebnega avtomobila, 18. Divja žival /splošni izraz/, 20. Kjer kuhajo oglje, 22. Ženka ime /množina/, 23. Tuje moško ime, 24. Samoglasnik in soglasnik, 26. Del od telesa, 28. Alkaloid v tobaku, 33. Krajše ime za fotoapar, 34. Perizja, 35. Načrt, 36. Italijanski izraz za ja -pritrtilnica, 38. Domače moško ime, 39. Dva različna soglasnika, 40. Kratica za radio televizija, 43. Oče, 44. Prevara, 47. Enaka, 48. Pozitivno nabit elektron, 49. Polotok v severnem Jadranu.

NAVPIČNO:

1. Naša republika, 2. Ponavljati-lahko tudi pri puški če večkrat streljamo, 3. Snov po kateri se širijo elektromagnetni valovi - lahko vnetljiva in močno hlapljiva, 4. Država v južni Ameriki, 5. Kratica za neznanca, 6. Zelenica v puščavi, 7. Ponovno srbohrvatsko, 8. Povzročitelj nalezljivih bdezni, 9. Del stroja, 10. Material s katerim lakiramo izdelke, 12. Težko strelno orožje, 13. Obrežje morja, 19. Nobranji človeški organ, 21. Poklic, oblika malega podjetja, 25. slovenski tednik, 26. Reka v severni Italiji, 27. Klic na pomoč, 30. Surovina za izdelavo čokolade, 31. Osebni zaimek, 32. Večji otok v severozahodni Evropi, 33. Žalljivo ime za duhovnika, 37. Reka v zah. Srbiji, ime cigaret, 41. Železniška tračnica, 42. Kompletna, 45. Nikalnica, 46. Igralna karta.

REŠITEV NAGRADNI ZLOGOVNICE IZ

2. ŠTEVILKE.

"Elan" je ena največjih športnih tovar(e)n v Evropi. V njej je zaposlenih več kot štiristopetdeset delavcev. Izdela za blizu sedemstopetdeset milijonov športnih rekvizitov.

Rešitev je prišlo 16. Žreb je določil sledeče nagrade:

1. Iskra Karl - Badminton reket,
2. Bizjak Franc ml. - 300.-din.

NAGRADE ZA NOVOLETO KRIŽANKO ZNAŠAJO:

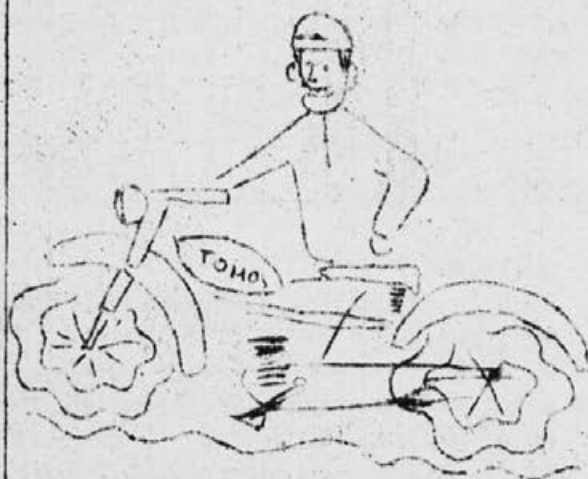
1. nagrada : otroške smuči
2. nagrada : komplet garnitura badminton reketov.

UGANI!

Oče je dvainpolkrat starejši od sina. Koliko sta sedaj stara oče in sin, če bo čez 15 let oče samo še enkrat starejši od sina?

HAHA-HOHO -

NOV IZUM - ZA SLABE CESTE !

Ni zaletel se bil mopedist,
temveč izumil je motorist:
Zobata kolesa za svoje vozilo
primerne za ceste, kjer lukenj obilo.

za 5 kovačev

Torek: ričet

INTERVJU
pri skupni mizi v obratu družbene
prehrane .

KJE ZDAJ DELATE: Na ovijanju sank,

ZASLUŽEK: Pretekli mesec 26.666.-din
na normi. Preje sem delala
v lakirnici, pa je bilo
tudi dobro.

STE ZADOVOLJNI: Po treh letih kar sem
v Elanu, sem zdaj kar za-
dovoljna.

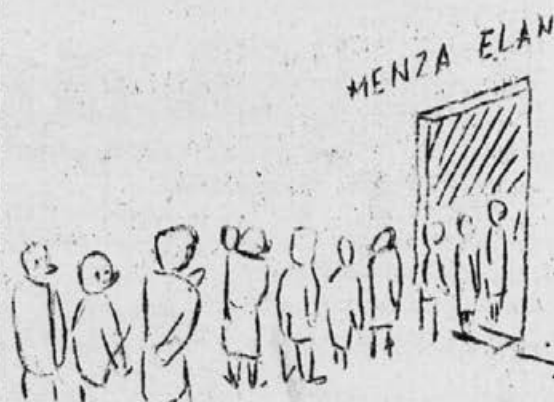
KAJ PA STANOVANJSKE RAZMERE: Bolj sla-
bo, 4 članska družina v ceni
sobi in kuhinji. V bivši
vojaški stavbi v Lescah. Pa
kaj hočem. Moram biti kar
zadovoljna.

ALI KAJ BERETA "NAŠO SMUČINO": Jaz jo
samo pogledam, ker ne znam
dobra jezika. Može prečita
vso, pa mu je bolj všeč kot
iz sosednjih podjetij.

KJE STE DOMA: V Ukrajini. Z možem sva
se seznanila v taborišču.

LAHKO TO OBJAVIM: Lahko

VAŠE IME: Cigan Vera.

Petek: klobasa